

[Valdemar Thomsen.]

være Led i de aarlige Forhandlinger, som Rigsdagen indleder Arbejdet med, og mere nyttigt maaske end dette at maale hinanden Skæppen fuld.

Aarsagen til den økonomiske Ulige vægt og til de dermed følgende Brydninger paa saa at sige alle Omraader er sikkert for en stor Del den tekniske Udvikling eller snarere den Omstændighed, at det økonomiske System ikke er paa Højde med Tiden, ikke er paa Højde med den tekniske Udvikling. Det økonomiske System stammer fra en Tid, da der var Mangel paa Livsfor nødenheder, fra en Tid, da Forbrug og Behov langt fra kunde dækkes. Nærmest latterligt er det at gaa ud fra, at et System, der er anvendeligt, naar der er Knappehed, ringe Produktionsmuligheder, ogsaa er formaalstjenligt, naar der kan produceres i Overflod. Lige saa urimeligt som det vil være at køre med Stude, naar vi har Biler, Tractors o. s. v. til vor Raadighed, lige saa inkonsekvent er det at opretholde en Pengepolitik, der afgjort hører Fortiden til. Grundlaget for hele vor Tilværelse er nu Kraftmaskinen og Teknikken.

Derfor kan vi ikke fortsætte med et økonomisk System, der, som sagt, hører Fortiden til. En tidssvarende Pengepolitik maa gaa ud paa at gøre Erhvervslivet rentabelt og paa derefter at holde Prisniveauet konstant. De ulyksalige ikke alene Pris-, men Prisniveauforskydninger er i Virkeligheden Aarsag til baade Forbrugs- og Produktionskriser og Aarsag til vor Tids store Paradoxs, Fattigdom midt i Overfloden. Systemet maa ændres derhen, at Understøttelse afløses af Arbejde og Løn. Kun derigennem bliver der reel Basis for øget Forbrug og derigennem for virkelig produktivt Arbejde. Skal det igen gaa fremad for os som Nation, maa det økonomiske System bringes paa Højde med den rige tekniske Udvikling, og det vil paa jævnt Dansk sige, at saa maa vi ind paa en tidssvarende Skatte-, Rente-, Valuta- og Seddelpolitik, ikke gennem isolerede Særordninger, som man nu her antyder at skulle fortsætte med, men gennem en samlet Genrejsningsplan.

Lad mig da til Slut i store Træk kort skitsere mit Syn paa disse Problemer. Ejendomsskatterne — derom synes der nu at være i hvert Fald en begyndende Enighed — maa bringes ned paa det Niveau, de var paa før Krigen. Renteniveauet bør i Overensstemmelse med Landboforeningernes, Husmandsforeningernes og L. S.s, kort

sagt hele det arbejdende Landbrugs Ønsker sænkes til ca. 2½ pCt. Det kan ske paa forskellig Maade, men det kan bl. a. ske gennem en storstilet og omfattende Konvertering af Kreditforeningslaan, ikke ved at gentage de Forsøg, der blev saa oplagt en Fiasko, men ved at acceptere cand. polit. Knud Korsts Forslag, der kort og godt gaar ud paa at oprette et Laaneinstitut, der finansieres gennem Seddelbanken og laaner Penge ud til Landbrugere og maaske andre med eget Hus, til en lav Rente, saaledes at disse blev i Stand til at udløse deres nuværende Førsteprioritet.

Det er og bliver urimeligt, at Landmændene skal betale en effektiv Rente paa 5 à 6 pCt., saa længe Kasseobligationsejerne kan belaae deres Obligationer i Nationalbanken til — som Tilfældet i hvert Fald har været — 2½ pCt. Det er virkelig den omvendte Verden, at den rige Obligations-ejer skal have en saadan Fordel, en hundrede Procents Forretning paa den fattige Debtors Bekostning. Sikkerheden er i begge Tilfælde ens, nemlig Førsteprioriteten i dansk Jord.

Spørgsmaalet maa løses uden om Bank og Børs, hvis det igen skal blive den aktive Producent og ikke som nu den passive Kapitalist, der fører an, og saadan maa det blive, hvis Produktion, Købeevne og Forbrug skal stimuleres, for kun ad den Vej kan Arbejdsløsheden effektivt imødegaas. Hvis ikke Lovgivningsmagten kan og tør foretage en effektiv Rentesaenkning, vil det være Vidnesbyrd om — mange har bange Anelser i den Retning —, at det er Kapitalen, der afgør, hvilke økonomiske Beslutninger der maa træffes i dette høje Ting.

Man vil hævde, at der skal uendelig store Beløb til for at gennemføre en saadan Konvertering. Saamænd skal der ej! Efterhaanden som Obligationsejerne faar Pengene udbetalt, vil de omgaaende gaa, ikke i Strømpeskafterne, men til nye, lavtforrentede Obligationer, som Hensigten var, eller til Nationalbank og Laaneinstitut og derfra igen til nye Udlaan. Naar det med en Seddelmængde paa nogle Hundrede Millioner har været muligt at skabe en Gæld paa mange Milliarder, vil det selvfølgelig ogsaa være muligt med en noget forøget Seddelmængde at afvikle en Del af den kolossale Gæld, som altsaa ikke kan bæres. Det er selvfølgelig en Betingelse, at der er Vilje til at gaa med til en virkelig effektiv Rentesenkning; saa vil det være en let Sag, som det for nylig er sket i Belgien, med Hensyn til Konvertering at finde en Form, saa Kapi-